

Adnan Sokullu

1910 - 2005

Sanay Sokullu (Eşi)

Bizi biz yapan, geçmişimizdeki etkenler ve birikimler değil midir? Adnan 'ın da kişiliğini oluşturan ana veriler, 1910 'lavın karmaşık Türkiye'si ve karmaşanın bireyler üzerindeki etkileriydi şüphesiz. Ben bir antropoloğum. Bu nedenle acaba bu etkenler miydi diye geriye bakarken, çok sevdiğim bir kişi üzerinde 'ç kültür ve kişilik araştırması yapıyormuş gibi heyecanlanıyorum.

Adnan'ın annesi Raziye Hanım, Özbekistan'dan gelmiş kimsesiz bir göçmen kızımışı Üsküdar Sultan Tepe'deki Özbekler Tekkesi, bütün Özbek göçmenleri gibi onun da vatan kokusunu aldığı bir yerdi herhalde. Adnan' ın dedesi Hakkı Paşa'nın da, Sultan Tepesi'nde Özbekler Tekkesi' nin yanında bir köşkü vardı. Adnan'ın babası Galip Bey İlk hanımının ölümünden sonra, bu Özbek lazım komşuda görüp beğenmiş ve evlenmiş.

Adnan, İstanbul'da doğduğunda babası Erzurum'daymış. Üç yaşına gelinceye kadar annesi ve "NÜNNÜ" diye adlandırdığı bir hanımla. Yine Üsküdar' da Bülbül Deresi'nde ufacık bir evde yalnız yaşamışlar. Üç yaşına geldiğinde baba Galip Bey, başka bir Erzurumlu hanımla evlenmiş ve bundan olma İki oğlan çocukla çıkagelmiş. Adnan babasını İlk ve son defa o ufak evin avlusunda bir iskemlede otururken görmüş- Baba da zaten o yıl ölmüş. Adnan'ın o yıllara ait anıları çok silikti Ve pek de üstünde durmak İstemezdi. Baba ölünce cici anne iki bebeğiyle Hakkı Paşa Köşkü' nde kalır, Adnan da, annesiyle beraber hemen yan köşkte oğlu İle yalnız yaşayan halanın yanına gelirler. Hala evini ve oradaki hayatını çok net hatırlardı. Arna, o mutlu hayat Çok kısa Sürer ve Raziye Hanım Adnan dokuz yaşındayken kanserden ölür. Hala evinde geçen sözde mutlu beş-altı ylm onun hayatında derin İzler bıraktığına İnanıyorum.

Savaşların yıprattığı darmadağın bir ülke; eşleri ölmüş bir sürü çaresiz kadın; annesi, Nünü, oğlu İle yalnız kalmış hala; İki bebeğiyle Erzurum' dan gelen, biçare köylü bir cicianne; savaşta eşini kaybetmiş, en büyüğü Adnan kadar Olan üç çocukla dul kalmış abla. Çarpışa çarpışa tükenen askerlerin geriye bıraktığı bu kadınlar birbirlerine sıkıca sarılmaktan, mutluluklarını paylaşmak, acılarını saklamak, sevmek, sevilmek ve yaşamağa çalışmaktan başka ne yapabilirlerdi ki? Böyle de yaptılar. Ve bu düşünce ve davranışları çocuklarına da aşıladılar. Böyle bir ortamda gizlenen fikirlerin, Adnan'ın karakterini ve bu karakterin de onun kaderini ve yaşam felsefesini oluşturduğuna İnanıyorum. O sonradan zaferleri görmüş; ama kaderin de cilvesiyle, felaketleri, hüznüleri dolu dolu yaşamış; hayatın güzel, rahat ve kolay olması İcap eder gibi bir fikri, hırsı ve beklentisi hiç olmadı . Ama her şeye rağmen, hayat dolu dolu yaşanmalıydı , Sevmeli ve sevimli. Mutlu olmalı ve mutlu etmeliydi,

Annesinin ölümünden sonra, ona kollarını açan ablasına rağmen Adnan, Darüşşafaka' ya hep nasıl kendi kendine gidip yazıldığından gururla bahsedirdi, Ev bark gibi bildik yerleri, tanış kişileri olmayanlar İçin, Darüşşafaka' mn nasıl bir sıcak yuva olduğunu, kardeş yerine konulan arkadaşlara nasıl bir kader birliği ve gönül bağı İle bağlanıldığım yıllar boyu dinledim ve anladım .

Adnan küçücük yaşından İtibaren Olumsuzlukları abartmanın anlamsızlığını anlamış'. küçük mutlulukların yaşamı yaşanmaya değer yaptığına inanmıştı, Belki seksen beş yıl evvel annesinin bin zorlukla aldığı oyuncak buharlı [renin ona verdiği zevki, 7-8 yaşından İtibaren her hafta yine o annenin onu nasıl müzelere götürdüğünü, Otları çiçekleri tanınması ve sevmesi için kırlara sürüklediğini, sanki dün olmuş gibi heyecanla hatırlardı. 9-10 yaşındayken, genç bir denizci olan halaoğlu (Amiral Ertuğrul Ertuğrul) Almanya'dan ufak bir radyo hediye getirmişti; o ufakık radyonun onu nasıl büyülediğini hiç unutmadı, 14-15 yaşlarında Darüşafaka'da İken, gizlice İlkel bir ray yapmış; ama, kazara ordunun frekansına girince, bir gece Okul, askerlerin baskınına uğramış. Buna rağmen şevkini kıran olmamış. Nasihat ve teşvik Olmuş. O zamanki Okul müdürünü hep sevgi ve rahmetle anardı, Üzerinde "Akli gibi ruhu da güzel Oğlum Adnan'a" yazılı, şimdi İsmi hatırlamadığım bir kitap hediye etmiş. O kitabi hep sakladı ve yıllar sonra Amerika'dan yurda dönüşüne sebep olduğu rahmetli Adnan Kahveci' ye hediye etti. Küçücükken atılan bilimsel araştırmacılığın temeli yavaş yavaş filizlendi ve yaşamı boyu sürüp gitti.

1929 yılında 19 yaşında yine bir devlet bursu İle Almanya'ya yüksek öğrenime gider, 1935 yılında Aachen Teknik Üniversitesinden teknik fizik mühendisi Olarak döner. Almanya' daki üniversite yıllarında, bilginin yanında sanatın da İnsana büyük hazlar verdiğini öğrenmişti, Batı kültürünün güzel yanlarını sezmiş; ama kendi kültürünü ve geçmişini hep İçinde yaşatmış olduğuna inanıyorum.

Almanya'ya giderken, Nünü ve Özbekler Tekkesi'ndeki yaşlı kadınların diktikleri uçkurlu iç çamaşırlarım senelerce sakladı. Ne Almanya'da ne de daha sonra Nünnü'yü, İhtiyar cicianneyi, ona kucak açan ablayı hiç unutmadı.

1935 yılında İstanbul Üniversitesi Fen Fakültesi Fizik Kürsüsü*ne asistan olarak atandı. Dünyanın en eskİ üniversitelerinden biri olan Süleymaniye Medresesi'nin bir devamı olarak gördüğü İstanbul Üniversitesi İle hep övündü ve gurur duydu. Göçmen kızın oğlu, öğrenmeyi ve öğretmeyi deli gibi seven araştırmacı, bilim adamı yoluna girmişti artık.

1940'lı yıllarda Fen Fakültesi amfisinde fizik dersi için, ön sıralarda yer tutmak amacıyla sabahın altısından İtibaren sıraya giren 1000-1500 talebesinden hayatta kalanlar, hâlâ 0 derslerin cazibesini heyecanla anımsarlar.

Adnan doğaya ve güzel yapılan her Şeye hayrandı. Fen Edebiyat Fakültesi Öğrenci ve asistanlarıyla yaptığı 40-50 kilometrelik yürüyüşlerde doğa İle kaynaşır; su toplayan ayaklarına aldırılmayıp yaşam sevinci İlc coşardı, Abant Gölü'nün çevresini dolandır; gölde yıkanır; yıkanırken ayağına yapışan sülükleri bile incitmeden kenara koyardı. Beykoz fabrikasından aldığıımız botlarla ve bunlara takılan uydurma kayaklarla o zamanlar kimsenin uğramadığı Uludağ'a çıkar; üstü çıplak kayak yapardı. Hayat coşku İle yaşanmalıydı ve öyle de yaşadı, Küçük yaşta yaşadığı acılar, çektiği korkular onda çabuk heyecana kapılan bir kişilik oluşturmuştu. Zaman zaman duygularına gem vurması güç olur; birden parlar sonra bir demet çiçekle gelir sokulurdu, "Sekreterler için verdiğim çiçek parasıyla bir ev alırdım" diye de kendisiyle alay ederdi, Bazen kimlere neden kızdığını anımsamak için küçük bir deftere not alırdı. Neden not alıyorsun dediğimde de "Önce hatırlamayı, sonra affetmeyi ve hoş görmeyi unutmamam lazım" derdi.

Müziğin ve Okumanın, Adnan üzerinde çok kuvvetli teskin edici bir etkisi vardı. Amerika' da bulunduğumuz yıllarda bir gün sekreteri eve telefon etli ve " Dr. Sokullu' yu çok kızdırdık; ofisinde yok, Acaba evde mi?" diye aradı. Onlara derhal ya kütüphaneye ya da sanat müzesine bakmalarını söyledim. Nitekim kütüphanede bulundu.

Vatan aşkı çok derindi. Çocukluk yıllarında, İstanbul sokaklarında İngiliz askerlerini nefretle İzlemiş biri olarak vatan sevgisi tabii ki çok derin olacaktı. Adnan, yaşamında devleti olduğunu hiç unutmadı.

1960'lı yıllarda Amerika'da Cleveland Care Western Reserve Üniversitesi'nin davetine, araştırma yapmanın cazip imkânları nedeniyle adeta sürüklenerek kabul etti. 1960 yılı İhtilâlinde hemen sonra gittiğimiz için herhâlde, Amerikalılar politik nedenlerle gittiğimizi düşünüp vatandaş olmamız için telkinlerde bulunmuşlardı. O zaman Adnan 'ın tüylerinin diken diken Olup kasıldığını anımsıyorum. Atmışa yakın bilimsel makalesini, kitabını, büyük bir kısmını orada yazmasına, üniversitesinin tıp fakültesinde kurduğu ultrases araştırma laboratuvarındaki çalışmalarının mükemmel sonuçlar vermesine rağmen Adnan'da vatan hasretinin dayanılmaz boyutlara geldiğini İzliyordum.

Nitekim on yedi yıl dayandıktan sonra, TÜBİTAK Araştırma Enstitüsü' ne, araştırma müdürü olarak gelmesi İçin

yapılan teklifi hemen kabul etti. Türkiye'ye Öyle çabuk döndü ki benim doktoramı bitirip evi toparlayıp kesin dönüş yapmam bir yıl sürdü, Vatana dönüşünden derecesiz mutluymuştu. Mektuplarında "vatanımın yağmuruna, çamuruna, pisliğine, gürültüsüne hayranım" diyor. Bir daha asla dönmeyeceğini kendine kanıtlamak ister gibi Amerikan Yeşil Kartı' nı (Amerika' da oturma izni) büyük bir zevkle kesip attığını yazıyor, Sokak satıcılarının yoğurtçu, eskici diye bağırma seslerinin bile İçini ısıttığından bahsediyordu.

Adnan geçmişiyle övünen, Doğu ve Batı kültürünün güzel bir senteziydi; sevgi dolu, coşkulu, zarif bir İstanbul efendisiydi. Bence kişiliğinin en belirgin özelliği, kim olursa olsun, yakın, uzağı, talebesi, İşçisi, ustası, herkese özellikle kimsesize, göçmene, öksüze ve biçareye kalbini hiç usanmadan, üşenmeden elini uzatmasıydı. Bu davranış onun için adeta dini ibadet gibiydi. Ve ölünceye kadar da öyle kaldı.

Şimdi evinin kütüphanesinin duvarında asılı resimlerine ve Amerika'da National Institute of Health'ın verdiği ve 'Ultrasonografi Araştırmacılarının Öncüsü " plaketine baktıkça, elinde oyuncak buharlı treniyle müzelere götürülen küçük çocuğu görür gibi oluyorum.

52 yıllık beraberliğimizde bana sadece sevgi, gurur ve huzur veren, evlilik birlikteliğinin muhteşem güzelliğini tattıran eşime, onu o yapan ailesine ve bilhassa annesi Özbek kızını Raziye'ye en zor ve olumsuz dönemlerde bile bir Şey olmak, bir şey yapmak isteyenlere imkân veren devletime hayranlığım ve sevgim ebediyen benimle olacaktır .

Özgeçmiş

1910 yılında İstanbul ' da doğdu, Orta ve Liseyi Darüşşafakü ' da tamamladı (1929) Aynı yıl MEB bursu İlc Almanya 'ya yüksek öğrenim İçin gönderildi ,1935 yılında Aachen Yüksek Mühendis Okulu' ndan ' 'teknolojik fizik yüksek mühendisliği'* diploması aldı

Bildiği Diller: İngilizce, Almanca ve Fransızca

Atandığı Görevler:

1936-1939 İstanbul Üniversitesi Fen Fakültesi Denel Fizik Asistanı,

1939-1952 İstanbul Üniversitesi Fizik Doçenti,

1939-1941 Askerlik görevi ile aynı anda İstanbul Üniversitesi'nde doçentlik,

1952-1964 İstanbul Üniversitesi Denel Fizik Profesörü,

1952-1960 İstanbul Üniversitesi Senatosu Üyesi,

1956-1958 İstanbul Üniversitesi Fen Fakültesi Dekanı,

1957-1959 TC Atom Enerjisi Komisyonu Üyesi ve Danışma Kurulu Başkanı,

1957-1963 İstanbul Üniversitesi Tatbikî Fizik Araştırma Merkezi Müdürü,

1960-1963 ABD' nde Western Reserc Üniversitesi davetli profesörü,

1963-1964 İstanbul Üniversitesi Denel Fizik Kürsü Başkam,

01.07.1964 ABD' den gelen davet ve kendi arzusu ile emeklilik,

1964-1977 ABD Case Western Reserc Üniversitesi'nde Profesör Ultrasonografi Araştırmaları Müdürü,

1964-1965 ABD Sağlık Bakanlığı Milli Sağlık Enstitüsü' nde danışman ve araştırma projeleri bilimsel denetçisi,

1975-1980 Marmara Bilimsel ve Endüstriyel Araştırma Enstitüsü Araştırma Müdürü ve aynı zamanda ABD' nde ultrasonografi araştırmaları danışmanı,

1980-1985 Birleşmiş Milletler UNIDO teşkilatında danışman ve Elektronik Cihaz Bakım-Onarım Projesi Müdürü

1985-1988 ENKA Holding Araştırma ve Geliştirme Merkezi Kurucusu ve Müdürü

Bilimsel Yayınlar: Çeşitli dillerde 60 kadar makale ve 4 kitap

Prof. Dr. Füsün Sokulu - Akıncı

**(İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi, Ceza ve Ceza Usul Hukuku Anabilim Dalı
Başkan Ceza Hukuk ve Kriminoloji Araştırma ve Uygulama Merkezi Müdürü)**

Adnan Amcam;

Küçük bir çocuk olduğum günlerde rahmetli babacığım, Vedat Sokullu ailemizden yetişmiş olan bilim adamlarını bana hep anlattı ve örnek gösterdi: Prof. Dr. Ahmet Kamil Sokullu, Prof. Dr. Adnan Sokullu, Prof. Dr. Orhan Alisbah, Prof. Dr. Hürol İnel, Prof. Dr. Erdoğan Yalav..... Özellikle aynı soyadım taşıdığım Adnan Amcam, çalışkanlığı, İçten ve esprili kişiliği ve İnsan sevgisiyle bana ışık tutmuş bir kişidir. Son derece şık giyinirdi; davranışları İle tam bir İstanbul Beyefendisi idi.

Adnan Amcam, Darüşşafaka'da lise eğitimini üstün başarı ile tamamladıktan sonra yüksek öğrenimini burslu olarak Almanya'da tamamlamış; daha sonra İstanbul Üniversitesi Fen Fakültesi'nde çok kısa zamanda Profesör olmuştur. Babam kendisinin fakültesindeki en genç öğretim üyesi ve dekan olduğunu söylerdi. Benim hatırladığım, kendisinin almış olduğu teklif üzerine erken emekliye ayrıldığı ve Amerika Birleşik Devletleri Cleveland Ohio'da çok saygın bir üniversitede uzun yıllar profesör olarak çalıştığı ve orada yaptığı buluşlarla büyük ün kazandığıdır. Kendisine ABD vatandaşlığına geçerse daha yüksek maaş alabileceği söylendiyse de bunu kabul etmemiş ve sonunda çok özlediği vatanına dönmüştür. "Çok özlediği vatanı" İbaresini özellikle vurgulamak İsterim: Cleveland'a giden bir folklor ekibimizin gösterisi sırasında, amcacığımın gözlerinden yaşların İp gibi indiğini eşi Sanay Sokullu anlattığında "o dağ gibi adamın nasıl da gözlerinden yaşlar İnmiş" diye çocuk aklımla çok hayret etmişim.

İlkokulu bitirdiğimiz yıllardı. Hem benim hem de kardeşimin gideceğimiz okullar Adnan Amcamız' a danışılarak kararlaştırıldı. Özellikle erkek kardeşimin Alman Lisesi' ne kaydolmasını amcamız belirlemiştir. Amerika'da bulunduğu yıllarda sürekli olarak haberleştiğim, bana her zaman yol gösteren bir büyüğüm olmuş; çalıştığım konularda rastladığı yayınlan bana sürekli postalamağa üşenmemiştir.

Nur İçinde yat amcacığım!

Dr. Oryal Gökdemir

Yıllar önce katıldığım yaşlılıkla ilgili bir konferansta genç bir konuşucu şu tanımlamayı yapmıştı:

” Yaşlı, sizden 10 yaş büyük olandır.”

Göreliliğin bu kadar isabetli bir örneğine ben pek rastlamadım.

1976 yılında ben, Hacettepe' den genç bir kardiyolog olarak (36 yaşında) İstanbul' a geldim. Aym yıl Sokulular, Amerika 'dan dönüp bizim apartmana taşındılar. O günler Adnan Bey o kadar yaşlı o kadar yaşlıydı ki benim tam bugünkü yaşımdaydı.

Ve biz evcek, bu yaşlı profesörün 5. kata ne diye merdivenleri koşarak çıktığına şaşar dururduk.

Zamanla İlişkilerimiz arttı- Benim Amerika' ya gidişime öncülük etti. Sonraları hastam oldu.

Ve tabii, aramızdaki yaş farkı hiç kapanmadı. Yıllar sonra çocuklarıma sorduğumda; onun şapka, baston ve yürüyüşündeki zerafetİ anımsıyorlar. İlginç; ben dikkat etmemişim.

Ben gözlerini anımsıyorum. Zeki, esprili, sevecen, uygar ve sakin. Ve son günlere kadar sönmeyen genç bir Işık.

Yoksa Genç yaşta mı yitirdik onu?

Prof. Dr. Erdoğan Yalav (Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi Göğüs Hastalıkları Anabilim Dalı)

Ailemizin 1930-1940 'II yıllarının çocukları, övünç duydukları Cumhuriyetimiz' İn yetiştirdiği Adnan Dayıları' nın başarı öykülerini dinleyerek büyüdüler.

Yaşadığımız köşke, ailenin asırlara dayanan geleneksel yaşamı, Avrupa'da tahsillerini tamamlayıp dönen gençlerin yaşamı, yavaş yavaş değişmekteydi. Çamlar altında yapılan gezintiler sırasındaki sohbet ve tartışmaları, mırıldanılan tangolar, pek moda olan çarliston dansı denemeleri, gençlerin coşku ve heyecan ile ama asla geleneksel adap ve saygı sınırlarını aşmadığı renkli görüntülerdi.

Ben Adnan Dayım' I bu atmosfer içerisinde hatırlıyorum. Almanya'dan dönüp, üniversitede asistan olduğu zaman, "kollarında beni Allah' a kaldır " dediğini hayal meyal, salıncakta nasıl kolan vurulacağını öğretmesini ise çok net anımsıyorum. Bizler çocuk, onlar ise genç, daha doğrusu olmayı hedeflediğimiz kişilerdi.

İkinci Dünya Savaşı karmaşasından sonra Adnan Dayım'ı çok daha değişik duygular içerisinde görmeye başladım. Artık bana salıncakla vurulan kolanın kuvvet (vektörünün) hesaplanmasını soran bir hoca; bunun yanı sıra da, kendime güveni sağlayacak sırlan kulağıma fısıldayan bir ağabeydi. Düşünce hayatımı çok etkileyen söyleşilerinde bana "Atatürk' ün büyüklüğünün yanında”, geçmişimizdeki Dünya İmparatorluğu 'nun kazandırmış olduğu yüce değerleri asla unutmamız gerektiğini öğütlerdi.

Vakit buldukça eski medrese, cami ve kütüphaneleri gezdirir; Süleymaniye Medresesi 'nin dünyanın en eski üniversitelerinden biri olduğunu ve İstanbul Üniversitesi' nin bunun bir devamı olduğundan gururla söz ederdi.

Lise öğrenciliğim sırasında bilemediklerimi öğrenmek için, enstitüsüne gittiğimde hemen her zaman birkaç öğrencisiyle aletlerle çalışırken görmüşümdür. Yıllar sonra FKB 'de okuyup doktor çıkan meslektaşlarıma sorduğumda, kendisinin çok İyi bir hoca olduğunu, öğrettiği konuları hiç unutmadıklarını söylemişlerdi. Bunun ne kadar doğru olduğunu, Beyazıt Kulesi'nin yaklaşık yüksekliğini bilemediğimde, elime verdiği cetvelle kulenin merdiven aralıklarını ölçüp hesapladığım zaman anlamıştım.

Deneyisel fizik aşkı, kendisini, tıbbın görüntüleme sisteminin yaratıcılarının unutulmaz İsimleri arasına soktu.

ABD ' de uzun yıllar deneysel ve ileri teknoloji çalışmaları, kazandığı başarı ve Amerika'nın modern yaşam tarzı, geçmişinin kendisini var eden çizgilerinin hiçbir zaman dışına çıkmasına neden olmadı. Türkiye' ye döndüğünde dayım aynı dayımdı.

Batı'nın düşünce tarzı ve yöntemleri ile Doğu 'nun yaşam felsefesinin harmanlandığı bir ortamın tek bileşkesinin (vektörünün!) sevgi olduğuna inanırdı. Sevgi ile bakılan, duyulan her şey daha güzel daha İnanırdıcı olacaktır. Sevgi özveriyi doğurur; zarar görülse bile zafer sevginindir. NUR İÇİNDE YATSIN!

Mühendis Tahir Arıkut

Prof. Dr. Adnan Sokullu yakın akrabam ve kız kardeşimin eşi idi.

Hemen hemen doğduğum günden beri hiç ayrılmadık ve karşılıklı sevgi ve saygımız devamlı yükselerek en yüksek seviyelere erişti.

Adnan, tanıdığım en mükemmel insandı diyebilirim.

İyi niyetli, sabırlı, mantıklı, yol gösterici, yardım heyecanı ile dolu bir kişiliği vardı .

Ben seksen yaşlarındayım; bu güne kadar bu gerçek İstanbul Beyefendisi' ne hep hayran olmuş; hep gıpta etmişimdir.

Adnan' a ait anılarım mı? Yazsam inanın bir kitap doldurur.

Bir tanesini çok net hatırlıyorum. Gerek İş ve gerekse aile hayatımın çok kritik olduğu bir dönemdeydim. Adnan o aralar Amerika' da araştırmalar yapıyor ve mesleğinin şahikasında bulunuyordu. Yoğun çalışmaları içinde bana bir kitap gönderdi. " Das saged Nietzsche"

Hiçbir anlam verememişim. Ancak eğer Adnan gönderdi İse, bir hikmeti vardır dedim ve okumaya başladım.

Hiç uyumadan tüm kitabı okuyup bitirdiğim zaman, başımdaki kara bulutlar dağılmış ve yolumu bulmuştum.

Adnan ağabeyimin eğiticilik vasfı, sanırım ona Tanrı 'mn hediyesiydi.

Ruhun şad olsun Adnan!

Ord. Prof. Dr. Kurt Züber, İstanbul Üniversitesi'ndeki sözleşmeli görevine bir yıl ara verince 1950-1951 öğretim yılında denel fizik dersini o zaman doçent olan Prof Dr. Adnan Sokullu veriyordu. Balkonlar dahil 1500 kişilik konferans salonunun ön sıralarında yer kapabilmek için, sabahları dersten yarım saat önce gelerek kapının açılmasını bekliyordum. Adnan Bey, o zamana kadar dinlediğim ders anlatım ustalarından ikincisi İdi. Bir tiyatro sanatçısı gibi kelimeleri net telaffuzu, vurgulu konuşması ve ara sıra konuya İlişkin esprileri nedeniyle öğrencilerin İlgisini ders boyunca canlı tutuyor; hiçbir öğrenci ders bitse de şuradan çıksak diye bir düşünceyi aklından geçirmiyordu. Bu ders için özel olarak yapılmış yazı projeksiyonlu kürsüde ders anlatıyor; önemli fiziksel olayları ve özellikleri derste yaptığı deneylerle gösteriyor; bu deneyleri gerek normal ve gerekse gölge projeksiyonu İle tamamı perde olan sahne duvarına aksettirerek en arka sıralardaki öğrencilerin bile rahatça görüp izlemelerini sağlıyordu. Bu deneyler, öğrenmekten öte öğrencilere fiziği hissettiriyordu. Elektronik İle İlgili konunun sonunda, geniş ekranlı bir osiloskop'tan yararlanarak görüntü nakli yapmış ve televizyonun esasını bu deneyle göstermişti.

1951-1952 öğretim yılında Adnan Bey'in elektronik dersini izledim ve onu daha yakından tanımağa başladım. O zamanlar fizik öğrencisi sayısı çok azdı. Ders, denel fizik amfisinde yapılıyordu, Adnan Bey, burada da ara sıra ders deneyleri yaparak, olayları ve özellikleri öğrencinin zihnine kazıyordu. Bazen ders dışı anılarım da uzun uzun anlattığı olurdu. Bir gün, çözmekte olduğu problemin hesaplarını yapmak için, aniden cebine el atarak kılıç çeker gibi bir hesap cetveli çıkardı. Elle yapılması uzun zaman alan bir hesabı dakikada yaptı. Bu kolaylığı görünce, ben de Aristo marka bir hesap cetveli almıştım. O zamanlar, şimdiki bilgisayarlı hesap makineleri yoktu- Hesap cetveli, günümüz hesap makinelerinden daha kıymetli ve daha pahalı İdi.

Adnan Bey bizi, elektronik dersinin bir uygulaması olarak, İstanbul Radyosu'nun Ümraniye'deki vericisini incelemeye götürdü. Sabah erkenden, önceden belirlenen bir saatte, bütün öğrenciler Üsküdar Vapur İskelesi'nde Adnan Bey'le buluştuk. Hep birlikte yaya olarak Üsküdar tepelerini tırmanmaya başladık. Yolda bir grup keçiye rastladık. Bir tanesi meleyerek bize bakınca, Adnan Bey yemekte olduğu simitten bir parça kopararak keçiye uzattı. Keçi simidi kokladı. Beğenmedi ve arkasının dönerek uzaklaşmaya başlayınca Adnan Bey, "Bu bana hakarettir." dedi. Böylece şakalaşarak Ümraniye'deki radyo vericisine vardık. Vericinin, iki yaşındaki çocuk büyüklüğündeki elektron lambaları ile nasıl çalıştığını, nasıl yayın yaptığını gördük; anten sistemini inceledik. Adnan Bey burada da bizi şaşırtıcı birkaç ilginç deney yaptı. O zamanlar Üsküdar tepeleri arkasında bina yoktu. Ümraniye'de de yalnız radyo vericisi vardı. Yaya olarak Üsküdar'a döndük. Bu, öğrenci olarak ilk ve tek bilimsel gezimiz olmuştu.

